

Đánh giá tài liệu dạy học ngôn ngữ trong giảng dạy tiếng Anh như một ngoại ngữ (ELT)

Đào Phương Bảo Linh*

*ThS. Khoa Tiếng Anh - Trường Đại học Phenikaa

Received: 03/10/2024; Accepted: 14/10/2024; Published: 30/10/2024

Abstract: Teaching materials are essential in English Language Teaching (ELT), aiding both teachers and learners. These materials include textbooks, workbooks, and digital tools. Despite their importance, material evaluation in ELT remains underexplored. This paper examines the role of teaching materials, the evaluation process, and related challenges, such as subjectivity in pre-use evaluations. By following clear, systematic criteria like alignment with language learning principles and neutrality, the evaluation process can become more effective. Addressing these challenges is key to improving teaching and learning outcomes in ELT.

Keywords: English Language Teaching (ELT), teaching materials, material evaluation, language learning, objectivity, evaluation criteria, pre-use evaluation, educational tools, teaching quality, learner outcomes.

1. Đặt vấn đề

Trong giảng dạy tiếng Anh như một ngoại ngữ (ELT), tài liệu giảng dạy đóng vai trò thiết yếu trong việc hỗ trợ cả người học và người dạy đạt được mục tiêu giáo dục. Bất kỳ thứ gì được sử dụng để hỗ trợ quá trình dạy và học ngôn ngữ đều có thể được coi là tài liệu giảng dạy, từ sách giáo khoa, sách bài tập đến đĩa CD, flashcards, bảng tính và các loại tài liệu khác. Tuy nhiên, mặc dù tài liệu giảng dạy là một phần không thể thiếu của chương trình giảng dạy, việc đánh giá tài liệu vẫn là một lĩnh vực chưa được nghiên cứu kỹ lưỡng trong ELT. Bài luận này sẽ khám phá vai trò của tài liệu trong giáo dục, quá trình đánh giá tài liệu, và những thách thức liên quan đến việc đánh giá tài liệu giảng dạy ngôn ngữ.

2. Nội dung nghiên cứu

2.1. Vai trò của tài liệu giảng dạy trong ELT

Tài liệu giảng dạy là công cụ hỗ trợ chính cho chương trình giảng dạy và phương pháp giảng dạy. Theo Tomlinson (1998), tài liệu giảng dạy có thể bao gồm một loạt các phương tiện và công cụ, từ sách giáo khoa đến các phương tiện kỹ thuật số như đĩa CD. Những tài liệu này đóng vai trò quyết định trong việc truyền tải nội dung giảng dạy và hỗ trợ phương pháp luận của người dạy.

Nội dung và cấu trúc của tài liệu giảng dạy không chỉ phản ánh mà còn thúc đẩy tầm nhìn của chương trình giảng dạy. Điều này có nghĩa là tài liệu giảng dạy không chỉ cung cấp nội dung học tập mà còn hỗ trợ người dạy trong việc triển khai phương pháp

giảng dạy, hướng dẫn cách tiếp cận học tập của học viên, và hỗ trợ học viên trong quá trình tự học.

Ngoài ra, tài liệu còn đóng vai trò là công cụ hỗ trợ giảng dạy, giúp giáo viên thực hiện các hoạt động giảng dạy một cách hiệu quả hơn. O'Neil (1982) và Ur (1996) đã nhấn mạnh vai trò quan trọng của tài liệu như một công cụ hỗ trợ giảng dạy, không chỉ cung cấp nội dung mà còn tạo ra các hoạt động, bài tập thực hành, và các tài liệu bổ sung khác để hỗ trợ quá trình giảng dạy.

2.2. Quá trình đánh giá tài liệu giảng dạy

Đánh giá tài liệu giảng dạy có thể được định nghĩa là quá trình xác định và thiết lập giá trị của các tài liệu này (Tomlinson, 2003). Quá trình đánh giá không chỉ tập trung vào việc kiểm tra nội dung của tài liệu mà còn đánh giá mức độ hiệu quả của nó đối với người sử dụng, tức là người dạy và học viên.

Quá trình này bao gồm việc đánh giá các khía cạnh như sự hấp dẫn, độ tin cậy, giá trị và độ tin cậy của tài liệu. Để làm được điều này, các nhà nghiên cứu và giáo viên thường xây dựng danh sách các nguyên tắc và tiêu chí để đánh giá tài liệu. Những nguyên tắc này có thể dựa trên nhiều tiêu chí khác nhau, chẳng hạn như tính nhất quán của tài liệu với các nguyên tắc học ngôn ngữ, khả năng áp dụng của các tiêu chí đánh giá, và sự tổ chức hợp lý của các tiêu chí này.

Theo Tomlinson (2003), việc đánh giá tài liệu cần tuân theo một số nguyên tắc quan trọng:

Danh sách tiêu chí đánh giá phải dựa trên một bộ

nguyên tắc học ngôn ngữ mạch lạc: Điều này đảm bảo rằng việc đánh giá tài liệu dựa trên các nguyên tắc học ngôn ngữ đã được xác lập, giúp tài liệu được đánh giá một cách khoa học và có hệ thống.

Tất cả các tiêu chí phải có thể áp dụng cho mục đích đánh giá: Các tiêu chí được lựa chọn cần phải khả dụng và phù hợp với quá trình đánh giá. Điều này đảm bảo rằng việc đánh giá là công bằng và có giá trị.

Tất cả các tiêu chí phải đủ để giúp người đánh giá đưa ra kết luận phù hợp: Điều này đòi hỏi các tiêu chí phải rõ ràng và đầy đủ, giúp người đánh giá đưa ra những quyết định đúng đắn và hợp lý.

Tất cả các tiêu chí cần được tổ chức một cách có hệ thống: Việc tổ chức các tiêu chí đánh giá theo một cấu trúc hợp lý giúp quá trình đánh giá trở nên mạch lạc và dễ dàng hơn.

Tất cả các tiêu chí phải đủ trung lập để người đánh giá với các quan điểm và hệ tư tưởng khác nhau có thể sử dụng: Điều này đảm bảo rằng việc đánh giá tài liệu không bị ảnh hưởng bởi các yếu tố chủ quan và thiên vị, và có thể áp dụng trong nhiều bối cảnh khác nhau.

2.3. Thách thức trong việc đánh giá tài liệu giảng dạy

Mặc dù có những nguyên tắc và tiêu chí rõ ràng, việc đánh giá tài liệu giảng dạy vẫn đối mặt với nhiều thách thức, đặc biệt là trong việc giữ cho quá trình đánh giá khách quan. Một trong những thách thức lớn nhất là tính chủ quan trong việc đánh giá trước khi sử dụng tài liệu. Quá trình này về cơ bản là việc đưa ra dự đoán về hiệu quả có thể có của tài liệu, và do đó, không thể tránh khỏi sự chủ quan. Các tiêu chí được lựa chọn và phân xét đều phụ thuộc vào người đánh giá, dẫn đến khả năng thiên vị và không khách quan.

Ngoài ra, mặc dù có nhiều danh sách nguyên tắc và tiêu chí khác nhau, một số trong số này có thể thiên vị và theo trường phái ấn tượng. Điều này làm cho việc đánh giá tài liệu trở nên khó khăn hơn, đặc biệt khi các tiêu chí không nhất quán hoặc không phù hợp với bối cảnh giảng dạy cụ thể.

Bên cạnh tính chủ quan trong đánh giá, một thách thức đáng kể khác là sự đa dạng về bối cảnh giảng dạy. Các tài liệu giảng dạy được phát triển cho một nhóm đối tượng cụ thể hoặc một hệ thống giáo dục nhất định thường không phù hợp với các bối cảnh khác. Ví dụ, một tài liệu được thiết kế cho học viên tại các quốc gia nói tiếng Anh có thể không hiệu quả trong bối cảnh mà người học sử dụng tiếng Anh như ngôn ngữ thứ hai. Điều này đòi hỏi người đánh giá

phải xem xét kỹ lưỡng sự phù hợp của tài liệu với bối cảnh văn hóa, trình độ ngôn ngữ, và nhu cầu học tập của học viên.

Hơn nữa, việc đánh giá hiệu quả của tài liệu thường bị giới hạn bởi thời gian và nguồn lực. Quá trình thử nghiệm tài liệu trong lớp học để thu thập phản hồi thực tế từ giáo viên và học viên đòi hỏi sự đầu tư đáng kể về thời gian và công sức, điều mà không phải cơ sở giáo dục nào cũng có khả năng thực hiện.

Cuối cùng, công nghệ và sự phát triển nhanh chóng của các tài nguyên kỹ thuật số cũng đặt ra thách thức mới. Việc đánh giá tài liệu kỹ thuật số không chỉ tập trung vào nội dung mà còn phải xem xét các yếu tố như tính tương tác, khả năng tích hợp vào lớp học, và trải nghiệm người dùng. Những yêu cầu này khiến việc đánh giá tài liệu giảng dạy ngày càng trở nên phức tạp và đòi hỏi sự chuyên môn hóa cao.

3. Kết luận

Tài liệu giảng dạy đóng vai trò quan trọng trong ELT, không chỉ là công cụ học tập mà còn là phương tiện hỗ trợ giảng dạy. Tuy nhiên, việc đánh giá tài liệu là một lĩnh vực phức tạp và đòi hỏi sự cân nhắc cẩn thận. Quá trình này bao gồm việc đánh giá các khía cạnh như sự hấp dẫn, độ tin cậy, giá trị và độ tin cậy của tài liệu, và đòi hỏi các tiêu chí đánh giá phải được tổ chức một cách có hệ thống và trung lập. Mặc dù có nhiều thách thức liên quan đến việc đánh giá tài liệu, đặc biệt là tính chủ quan và thiên vị, việc tuân thủ các nguyên tắc và tiêu chí rõ ràng có thể giúp quá trình đánh giá trở nên công bằng và hiệu quả hơn.

Việc tiếp tục nghiên cứu và phát triển các phương pháp đánh giá tài liệu giảng dạy sẽ giúp nâng cao chất lượng giảng dạy và học tập trong ELT, góp phần vào sự thành công của cả người dạy và học viên trong việc đạt được mục tiêu giáo dục.

Tài liệu tham khảo

1. O'Neil R. (1982). Why use textbooks? *ELT Journal*, Volume 36, Issue 2, January 1982, Pages 104–111, <https://doi.org/10.1093/elt/36.2.104>
2. Tomlinson, B. (1998). *Materials development in language teaching*. New York: Cambridge University Press.
3. Tomlinson, B. (2003). *Developing materials for language teaching*. New York: Continuum.
4. Ur, P. (1996). *A Course in Language Teaching, Practice and Theory*. Cambridge: Cambridge University Press.